

RBL BNO

leerplicht en voortijdig schoolverlaten

Jaarverslag RBL BNO 2020 - 2021

Regionaal Bureau Leerplicht
en voortijdig schoolverlaten Brabant Noordoost

Inhoud

JAARVERSLAG 2020/2021
REGIONAAL BUREAU LEERPLICHT EN VOORTIJDIG SCHOOLVERLATEN BRABANT NOORDOOST

1 INLEIDING 4

2 ONTWIKKELINGEN 5
2.1 CORONA 5
2.2 EVALUATIE TIJDELIJK PROTOCOL VERZUIM 5
2.3 PILOTS VOORTIJDIG SCHOOLVERLATERS 5
2.4 WET VOOR HET VOORKOMEN VAN UITVAL BIJ OVERSTAP NAAR HET MBO 5
2.5 WETSVOORSTEL VERLENGDE KWALIFICATIEPLICHT 6
2.6 WETSVOORSTEL VRIJSTELLING OP GROND VAN MEDISCH/PSYCHISCHE GRONDEN EN RICHTINGSBEZWAREN 6
2.7 SAMENWERKING LEERPLICHT ONDERWIJSINSPECTIE 6
2.8 JONGERENAANPAK ONDERWIJS-ARBEIDSMARKT 2021-2024 6
2.9 WETSVOORSTEL DOORBRAAKAANPAK ONDERWIJS EN JEUGDHULP 6
2.10 GEMEENTELIJKE HERINDELING. 7
2.11 IMPLEMENTATIE NIEUW LEERLINGVOLGSYSTEEM 7
2.12 AUDIT OP BASIS VAN DE WET POLITIE GEGEVENS 7
2.13 OPLEIDING EN TRAINING MEDEWERKERS RBL BNO 7
Permanent her- en bijscholen buitengewoon opsporingsambtenaren (BOA) *7*
Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS) *8*
Bijscholing RMC-trajectbegeleiders 8
2.14 KLACHTAFHANDELING 8

3 CIJFERS LEER- EN KWALIFICATIEPLICHT 9
3.1 LEER- EN KWALIFICATIEPLICHTIGEN 9
3.2 VERZUIMMELDINGEN 9
3.2.1 Absoluut verzuim. 11
3.2.2 Relatief verzuim 13
3.2.2.1 Thuiszitters 13
3.2.3 Luxe verzuim 14
3.3 VRIJSTELLING VAN INSCHRIJVING 15
3.4 VRIJSTELLING VAN GEREGELD SCHOOLBEZOEK 16
3.5 JONGEREN IN EEN KWETSBARE POSITIE: DE AANTALLEN 17

4 CIJFERS VOORTIJDIG SCHOOLVERLATEN 20
4.1 STIJGING VAN HET AANTAL VSV'ERS LANDELIJK 20
4.2 VSV OP BASIS VAN DUO DEFINITIE 20
4.3 CIJFERS EN KENMERKEN NIEUWE VSV'ERS OP BASIS VAN DUO-DEFINITIE 23
4.4 BEGELEIDING VSV'ERS DOOR HET RBL BNO 24
4.5 INZET EDUCATIEMETER 24
4.6 VERZUIM 18+ 24

Voorwoord

Dit jaarverslag is het laatste waarin we verslag doen over 11 gemeenten. Vanaf 1 januari 2022 gaan we door de samenvoegingen verder met 6 gemeenten. Het laatste bestuurlijke overleg hebben we afscheid van elkaar genomen, wetende dat niet iedereen terug zal keren in het bestuurlijk overleg van het RBL BNO en niet wetende wie dat dan zullen zijn. De bestuurders zijn altijd zeer betrokken bij de jongeren. In het bijzonder noem ik het in beeld brengen van jongeren in een kwetsbare positie. Het RBL BNO is daar in 2016-2017 mee gestart terwijl de wetgeving nog niet helemaal rond was maar het bestuur vond het zo belangrijk om élke jongere in beeld te hebben dat zij dat risico wilden nemen. Dank daarvoor!

C.P.W. van Geffen
Voorzitter bestuur RBL BNO

1. Inleiding

Dit jaarverslag beschrijft hoe het RBL BNO in het schooljaar 2020-2021 invulling heeft gegeven aan de taken op het terrein van leerplicht en voortijdig schoolverlaten (VSV). Na een beschrijving van de belangrijkste ontwikkelingen voor het RBL BNO (hoofdstuk 2) ziet u de cijfers die betrekking hebben op de leer- en kwalificatieplicht (hoofdstuk 3) en de cijfers met betrekking tot de bestrijding van VSV (hoofdstuk 4).
De Leerplichtwet schrijft voor dat burgemeester en wethouders jaarlijks verslag uitbrengen aan de gemeenteraad [1]. In overleg met de gemeenten die deelnemen aan het RBL BNO is besloten dat het leerplichtjaarverslag van het RBL BNO vóór 1 december verschijnt en vervolgens ter kennisgeving wordt aangeboden aan de raden van de deelnemende gemeenten. Hierdoor kunnen ook de cijfers van VSV worden meegenomen.

Het college van Burgemeester en Wethouders is verantwoordelijk voor toezicht en naleving van de leer- en kwalificatieplicht en stelt hiervoor leerplichtambtenaren aan. Het RBL BNO voert deze taak uit in de regio Brabant Noordoost. Ook de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC) is bij het RBL BNO belegd. Grofweg zijn de wettelijke taken onder te verdelen in 3 onderdelen.

Leerplicht: Alle kinderen en jongeren van 5 tot 16 jaar worden door de Leerplichtwet in staat gesteld zich optimaal te ontwikkelen en te ontplooien door middel van onderwijs. Alle kinderen en jongeren: ongeacht afkomst, religie of financiële positie.

Kwalificatieplicht: Als de jongere nog geen startkwalificatie heeft als de leerplicht eindigt, blijft de jongere verplicht om ingeschreven te staan bij een school of instelling en deze geregeld te bezoeken. Dit noemen we de kwalificatieplicht. De kwalificatieplicht stopt zodra de jongere 18 jaar wordt of een startkwalificatie heeft.

Voorkomen voortijdig schoolverlaten en aanpak jongeren in een kwetsbare positie: Jongeren met een startkwalificatie zijn beter voorbereid op de maatschappij en de arbeidsmarkt. De gemeente werkt nauw samen met het onderwijs om te voorkomen dat jongeren voor hun 23ste het onderwijs zonder startkwalificatie verlaten. Deze taak moet regionaal worden uitgevoerd en heet de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC). Voor een deel van de jongeren, de jongeren in een kwetsbare positie is het behalen van een startkwalificatie niet haalbaar omdat het hoogst haalbare binnen onderwijs is bereikt. In dat geval is begeleiding naar de arbeidsmarkt het doel.

1 Artikel 25 Leerplichtwet 1969

2 Ontwikkelingen

2.1 Corona

Ook het schooljaar 2020-2021 stond in het teken van Corona. Scholen mochten weer open bij het begin van het schooljaar maar veel vragen en het veranderen van maatregelen eisten veel aandacht en energie van alle partijen: hoe om te gaan met positief geteste leerlingen en leerkrachten, besmettingen, het mondkapje, de 1,5 meter afstand regel, sneltesten, ventilatie. In december toch weer een landelijke sluiting van het basis- en voortgezet onderwijs. Het Nationaal Programma Onderwijs werd in februari 2021 gepresenteerd om leer- en studievertragingen die ontstaan zijn door de coronacrisis in te halen. Het onderwijs heeft hard gewerkt om achterstanden in kaart te brengen en plannen te maken hoe deze in te lopen. Ook het schooljaar 2021-2022 vergt van scholen nog veel inspanningen om de leervertragingen in te halen.
Sinds de start van corona staan de leerplichtambtenaren nog meer dan anders in nauw contact met de scholen; ook tijdens deze periode van inhalen van opgelopen achterstanden. De verbinding met scholen, vooral in het primair onderwijs is hiermee steviger geworden.

Veel jongeren zijn door Corona in de problemen gekomen. Stages, leerbanen en bijbanen zijn afgebroken. Jongeren hebben zich niet goed kunnen oriënteren op hun vervolgopleiding of hun diploma sneller behaald dan verwacht. Dit kan leiden tot een groter aantal voortijdig schoolverlaters. MBO-scholen hebben middelen ontvangen om voortijdig schoolverlaten te voorkomen. Als jongeren toch uitvallen, dan zijn ze in beeld bij het RBL BNO en proberen de RMC-trajectbegeleiders zoveel mogelijk deze jongeren te verleiden om weer naar school te gaan, eventueel gecombineerd met werk.

2.2 Evaluatie tijdelijk protocol verzuim

Bij de start van de coronacrisis heeft het RBL BNO samen met de GGD Hart voor Brabant en Leerplicht 's- Hertogenbosch een tijdelijk protocol verzuim opgesteld. Leerplicht mocht aanvankelijk niet handhaven maar de leerplichtambtenaren hebben intensief samen opgetrokken met scholen, de GGD, de Toegang en hulpverleners. Dit protocol is in december 2020 geëvalueerd. Direct na het verzenden van de enquêtes kwam de 2e lockdown. Scholen hadden op dat moment andere prioriteiten en de respons was dan ook laag: 27 van de 175 scholen hebben gereageerd. Met de reacties op de vragenlijst kunnen geen uitspraken worden gedaan over alle scholen maar het geeft wel inzicht hoe de respondenten het protocol hebben ervaren.
Bijna alle respondenten geven aan dat het protocol duidelijk was. Ze wisten hoe te handelen als er zorgen waren over een leerling en hoe ze jeugdhulp, de GGD en leerplicht konden bereiken. De samenwerking met leerplicht en de GGD werd als goed ervaren. Het persoonlijk contact met de leerplichtambtenaar werd als positief ervaren en iets waardevols dat we moeten vasthouden.

2.3 Pilots Voortijdig Schoolverlaters

Het RBL BNO benadert voortijdig schoolverlaters (VSV'ers) en probeert ze te verleiden tot onderwijs eventueel in combinatie met werk. De laatste jaren stijgt het aantal voortijdig schoolverlaters. Daarom zoekt het RBL BNO naast de bestaande dienstverlening naar andere manieren om jongeren te benaderen en terug te leiden naar onderwijs eventueel in combinatie met werk. De volgende pilots zijn gestart:

1. aanbod groepsgewijze training voor VSV'ers;
2. eerder in het proces op deurbezoek bij de jongere.

Beide pilots worden beschreven in paragraaf 4.3. De evaluatie vindt halverwege 2022 plaats en wordt teruggekoppeld in het jaarverslag 2021-2022.

2.4 Wet voor het voorkomen van uitval bij overstap naar het MBO

Per 1 september 2020 trad de Voorziening Vroegtijdig Aanmelden (VVA) in werking. Deze wet verplicht de uitwisseling van gegevens tussen VO-scholen, MBO-instellingen en gemeenten zodat zij gezamenlijk de jongeren in beeld houden als zij overstappen naar het MBO. Hiermee wordt voorkomen dat jongeren zonder startkwalificatie van school verdwijnen. In de regio van het RBL BNO werkten we al met Intergrip, een soortgelijk programma. In schooljaar 2020-2021 draaiden beide programma's naast elkaar en ook in 2021-2022 is dat het geval. Intergrip biedt vooralsnog meer mogelijkheden dan het VVA. Niet alleen de overgang van VO naar MBO wordt gemonitord maar ook van VO naar VO (bijv. VMBO naar Havo).

2.5 Wetsvoorstel verlengde kwalificatieplicht

Met dit wetsvoorstel wordt het voor gemeenten mogelijk om de verlengde kwalificatieplicht op aanvraag in te zetten. Hiermee worden jongeren van 18 tot 21 jaar verplicht om naar school te gaan totdat zij 21 jaar worden of tot aan het behalen van een startkwalificatie. Indien de jongere zich niet houdt aan de verlengde kwalificatieplicht, dan kan de gemeente een boete opleggen. Het is niet bekend wanneer dit wetsvoorstel wordt behandeld.

Deze maatregel beoogt het aantal voortijdig schoolverlaters terug te dringen en te zorgen dat meer jongeren hun startkwalificatie halen. Of deze wetswijziging dit effect heeft moet nog blijken want jongeren die niet meer naar school willen laten zich niet dwingen of gaan calculerend te werk waardoor ze zich inschrijven voor een opleiding waarvoor zij niet gemotiveerd zijn met het risico om na een aantal jaar alsnog uit te vallen mét studieschuld en zonder startkwalificatie. Bovendien is in de Participatiewet al een stok achter de deur opgenomen met de scholingsplicht.

2.6 Wetsvoorstel vrijstelling op grond van medisch/psychische gronden en richtingsbezwaren

Al enkele jaren bestaan er plannen om onderwijs op een andere locatie te verruimen. Nu wordt de wetgeving voor vrijstelling op grond van medisch/psychische gronden (artikel 5 onder a Leerplichtwet) en vanwege bezwaren tegen de richting van het onderwijs (artikel 5 onder b) aangepast.

- Bij vrijstelling op grond van medisch/psychische gronden krijgt de arts die oordeelt over de vrijstelling altijd advies van een onderwijskundige. Dit moet ervoor zorgen dat een vrijstelling alleen afgegeven wordt als dit het beste aansluit bij het kind. Daarnaast vervalt de keuze voor een vrijstelling voor een jaar of voor de hele schoolse periode. De termijn wordt voortaan bepaald op basis van het ontwikkelingsperspectief van het kind. Het RBL BNO hanteert overigens al een termijn die de GGD-arts het best passend vindt bij het kind.
- Bij vrijstelling vanwege bezwaren tegen de richting van het onderwijs worden voorwaarden gesteld om het recht op onderwijs vast te leggen. Zo dient vooraf een gesprek tussen de gemeente, ouders en kind plaats te vinden. Ook de mening van de jongere wordt gehoord. Verder hebben ouders voordat ze een beroep doen op de vrijstelling een verklaring van geen bezwaar van de inspectie nodig. Daarvoor controleert de inspectie of het ingediende onderwijsplan aan kwaliteitseisen voldoet. Nieuw is ook dat bezwaar en beroep mogelijk is als de vrijstelling niet verleend wordt.

Leerplicht krijgt hiermee een grotere rol bij deze vrijstellingen. De werkwijze zal hierop aangepast worden.

2.7 Samenwerking leerplicht onderwijsinspectie

Eerder hielden gemeenten namens de Onderwijsinspectie toezicht op de naleving van de Leerplichtwet door scholen. In 2016 kwam een einde aan deze mogelijkheid omdat er geen juridische basis voor was. Deze basis is nu gelegd in een aanpassing van de wet. De Inspectie onderzoekt nu hoe ze dit uit kunnen voeren. Het RBL BNO heeft zich aangemeld om hierover mee te denken. Zodra het kan gaat het RBL BNO deze taak weer uitvoeren om meer zicht te krijgen op alle thuiszitters: niet alleen de thuiszitters die ongeoorloofd thuis zitten maar ook degenen die geoorloofd verzuimen zoals bij ziekte of onderwijstijdverkorting. Hiermee kan een bijdrage geleverd worden aan het terugdringen van verzuim en voortijdig schoolverlaten.

2.8 Jongerenaanpak Onderwijs-Arbeidsmarkt 2021-2024

De Jongerenaanpak Onderwijs-Arbeidsmarkt 2021-2024 is vastgesteld door de regio Brabant Noordoost Werkt. Het RBL BNO neemt als partner deel aan de stuur- en werkgroepen VSV en kwetsbare jongeren om een bijdrage aan de opgave te leveren en om te waarborgen dat deze opdracht onder de aandacht blijft. De werkwijze van het RBL BNO sluit aan op de brede jongerenaanpak waarin extra aandacht is voor de jeugdwerkloosheid. Samen met het onderwijs kijkt het RBL BNO welke maatregelen genomen moeten worden die inspelen op de krapte op de arbeidsmarkt in relatie tot schooluitval.

2.9 Wetsvoorstel doorbraakaanpak onderwijs en jeugdhulp

Voorkomen dat leerlingen thuis komen te zitten doordat vanuit onderwijs en jeugdhulp niet tijdig een passend aanbod komt: dat is het doel van dit wetsvoorstel. Samenwerkingsverbanden moeten zorgen voor een dekkend aanbod. Het wetsvoorstel regelt dat deze taak explicieter in de wet komt. Gemeenten en samenwerkingsverbanden worden verplicht om een gezamenlijke doorbraakaanpak met casusregie vast te leggen om te komen tot een aanbod bij vastgelopen casuïstiek. Of

deze aanpak gaat werken is de vraag. Meestal weten de partijen elkaar goed te vinden en worden er oplossingen gezocht en ook gevonden. De grootste zorg is wanneer het probleem aanhoudt en partijen er gezamenlijk niet uitkomen: voor die situatie blijft de vraag of de voorgestelde aanpak werkt.[2]

2.10 Gemeentelijke herindeling.

Een aantal gemeenten in de regio worden vanaf 1 januari 2022 samengevoegd. De gemeenten Uden en Landerd vormen de gemeente Maashorst. De gemeenten Boxmeer, Cuijk, Grave, Mill en Sint Hubert en Sint Anthonis gaan verder als gemeente Land van Cuijk. Alles is geregeld voor de aansluiting met DUO en RBL BNO en we gaan begin januari 2022 zien of we inderdaad de gegevens doorkrijgen van de nieuwe gemeenten. Verder wordt de gemeenschappelijke regeling nog aangepast op de herindelingen.

2.11 Implementatie nieuw leerlingvolgsysteem

In september 2020 is het leerlingvolgsysteem aanbesteed. Dit was noodzakelijk omdat de huidige overeenkomst afliep. Het nieuwe softwaresysteem is JVS3 van Meta-objects. Het RBL BNO werkte al met JVS2 maar JVS3 is een heel ander pakket en biedt veel meer mogelijkheden. JVS3 is ingericht op de wensen en werkwijze van het RBL BNO. De leerplichtambtenaren werken met de Methodische Aanpak van schoolverzuim en de werkprocessen in JVS3 zijn daar op afgestemd. Op basis van de Wet Politiegegevens mogen alleen BOA's toegang tot de Halt-verwijzingen en Processen Verbaal hebben en ook dat is mogelijk in dit softwarepakket.
Op 1 juni 2021 startte het RBL BNO met het nieuwe leerlingvolgsysteem. U zult in dit jaarverslag zien dat hierdoor cijfers niet altijd goed te vergelijken zijn met de periode daarvoor.

2.12 Audit op basis van de Wet Politie Gegevens

De gegevensverwerking door BOA's valt sinds 1 januari 2019 onder de Wet politiegegevens (Wpg). Eén keer in de vier jaar moet de verwerkingsverantwoordelijke een privacy audit (externe audit) uitvoeren. Voor het RBL BNO is centrumgemeente Oss de verwerkingsverantwoordelijke. De 1e audit vindt plaats in de 1e helft van 2022. Daarnaast is elk jaar een interne audit verplicht waarmee op systematische wijze de gegevensverwerking door boa's gecontroleerd wordt.

Het RBL BNO bereidt zich voor op de externe audit. Onderdeel hiervan is dat het leerlingsvolgsysteem zodanig ingericht wordt dat alleen BOA's en ondersteunende medewerkers toegang hebben tot de Halt verwijzingen en Processen verbaal. Het nieuwe leerlingsvolgsysteem JVS3 biedt hiervoor meer mogelijkheden dan het oude systeem om bijvoorbeeld gegevens af te schermen en om handelingen te loggen.

2.13 Opleiding en training medewerkers RBL BNO

Permanent her- en bijscholen buitengewoon opsporingsambtenaren (BOA)

Alle leerplichtambtenaren van het RBL BNO beschikken over een BOA bevoegdheid in het domein "onderwijs" of zijn hiervoor in opleiding. Om deze bevoegdheid te behouden zijn de leerplichtambtenaren verplicht om zich permanent te laten her- en bijscholen. Op deze manier blijven de kennis en vaardigheden van de leerplichtambtenaren op een goed niveau en door middel van een examen wordt dit ook objectief vastgesteld.

Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS)

Het RBL BNO werkt met de MAS. Bij de aanpak van schoolverzuim is het belangrijk dat snel stappen worden gezet om (langdurige) schooluitval te voorkomen. Een methodische aanpak en duidelijkheid over wie wat doet in welke fase helpt daarbij. De Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS) beschrijft in een stappenplan vier routes bij meldingen van ongeoorloofd verzuim: vrijwillige jeugdhulp, Halt-straf, dwang in civielrechtelijk kader en dwang in strafrechtelijk kader. Bij verzuim met achterliggende problematiek staat de inzet van jeugdhulp voorop. Kern van de aanpak is het volgende:

- terug- of toeleiding naar een passend onderwijs programma is het doel;
- vroegtijdige inzet van (jeugd)hulp bij verzuim staat voorop;
- ketensamenwerking draagt bij aan een effectieve aanpak van schoolverzuim;
- de aanpak is licht waar het kan en zwaarder waar het moet, maatwerk dus.

Op de meeste onderdelen is duidelijk wat de doorwerking van de MAS is in het strafrecht maar niet altijd. Om dit duidelijk te krijgen stemmen we regelmatig af met het Openbaar Ministerie en één keer per jaar komen we bijeen met het OM en Leerplicht uit de regio.

2 NB: De doorbraakaanpak in dit wetsvoorstel moet niet verward worden met de doorbraakteams bedoeld in de notitie 'Naar een stabiele toekomst voor alle jongeren' die in december 2021 is besproken op diverse overlegtafels in de regio.

Bijscholing RMC-trajectbegeleiders

Alle RMC-trajectbegeleiders werken met de Educatiemeter van Dilemmamanager. Om deze test af te mogen nemen moet de RMC-trajectbegeleider een training succesvol afronden en zich ieder jaar laten bijscholen. In het schooljaar 2020-2021 werd bij 59 jongeren de educatiemeter ingezet. Met dit online instrument wordt door de RMC trajectbegeleider samen met de jongere achterhaald waarom hij/zij uitgevallen is. Daarnaast wordt gekeken wat er voor nodig is om een jongere terug te begeleiden naar school. Hiermee wordt op objectieve wijze vastgesteld welke problematiek(en) er ten grondslag liggen aan het uitvallen. Op basis van deze informatie worden de vervolgstappen in de begeleiding bepaald.

2.14 Klachtafhandeling

Het RBL BNO ontving dit schooljaar geen klachten. Iemand kan een klacht indienen als hij/zij onheus bejegend is door een medewerker.

3 Cijfers leer- en kwalificatieplicht

In dit hoofdstuk worden de cijfers gepresenteerd die betrekking hebben op de leer- en kwalificatieplicht, namelijk het aantal leer- en kwalificatieplichtigen, het verzuim en de vrijstellingen. Cijfers met betrekking tot de RMC- functie worden gepresenteerd in hoofdstuk 4.

3.1 Leer- en kwalificatieplichtigen

In de regio Brabant Noordoost zijn in oktober 2021 48541[3] leer- en kwalificatieplichtigen (zie tabel 1). Sinds 2013 daalt het aantal leer- en kwalificatieplichtigen met ongeveer 1000 leerlingen per jaar. Op basis van Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) prognoses en informatie uit onze eigen leerplichtadministratie verwacht het RBL BNO dat het aantal leerlingen ook in de komende jaren daalt. Bij de invulling van vacatureruimte houdt het RBL BNO rekening met de meerjarige dalende trend van het aantal leer- en kwalificatieplichtigen.

Tabel 1: leer- en kwalificatieplichtigen

Gemeente	okt-18	okt-19	okt-20	okt-21	Verschil 20-21
Bernheze	4676	4632	4492	4387	-105
Boekel	1654	1627	1603	1556	-47
Boxmeer	3966	3872	3804	3690	-114
Cuijk	3478	3429	3349	3272	-77
Grave	1801	1710	1659	1649	-10
Landerd	2307	2284	2254	2196	-58
Meierijstad	11708	11510	11312	11091	-221
Mill en Sint Hubert	1501	1474	1412	1389	-23
Oss	12764	12550	12373	12087	-286
Sint Anthonis	1608	1567	1506	1494	-12
Uden	6045	5940	5849	5730	-119
Totaal	51508	50595	49613	48541	-1072

3.2 Verzuimmeldingen

We onderscheiden drie categorieën van verzuim met elk hun eigen definitie en wijze van afhandeling:

Meldingen van absoluut verzuim

Bij absoluut verzuim heeft een leerplichtig kind geen schoolinschrijving en volgt dus geen onderwijs. De ouders/verzorgers zijn verantwoordelijk voor aanmelding van hun leerplichtige kind bij een school of onderwijsinstelling.

Meldingen van relatief verzuim

Relatief verzuim houdt in dat leer- en kwalificatieplichtige leerlingen de school of instelling waar zij staan ingeschreven niet geregeld bezoeken. Het grote verschil met absoluut verzuim is dat bij deze categorie van verzuimmeldingen leerlingen wel staan ingeschreven op een school of instelling. De ouders/verzorgers en ook de leerling zelf als deze 12 jaar of ouder is zijn verantwoordelijk voor geregeld schoolbezoek.

Meldingen van luxe verzuim

Luxe verzuim is een vorm van relatief verzuim waarbij zonder toestemming van het hoofd van de school (bij tien schooldagen of minder) of zonder toestemming van de leerplichtambtenaar (bij elf dagen of meer) buiten de vastgestelde schoolvakanties om van school wordt verzuimd, waarbij het eigen belang (vaak ten behoeve van een vakantie) van ouder(s)/verzorger(s) of jongere prevaleert op dat van het schoolbezoek [4].

In de volgende paragrafen wordt het aantal verzuimmeldingen in het schooljaar 2020-2021 per categorie getoond. Vervolgens wordt ingegaan op de wijze waarop deze meldingen zijn afgehandeld.

3.2.1 Absoluut verzuim.

De jaarlijkse artikel 25 rapportage aan DUO laat zien dat het absoluut verzuim van 106 in 2019-2020 gezakt is naar 98 absoluut verzuimers in 2020-2021. In dit jaarverslag rapporteren we echter over de inspanningen van het RBL BNO. Dit gebeurt aan de hand van de werkprocessen in het leerlingvolgsysteem. Sinds 1 juni 2021 werkt het RBL BNO met een nieuw systeem dat de inspanningen beter in beeld brengt. Dit maakt de vergelijking met voorgaande schooljaren lastig.

Vaak start een onderzoek naar absoluut verzuim na vestiging en inschrijving van een leerplichtige in de BRP (Basisregistratie personen). Het RBL BNO handelt op

3 Peildatum 1 oktober 2021 op basis van gegevens uit de leerplichtadministratie.
4 Definitie uit de handleiding Methodische Aanpak Schoolverzuim

iedere melding van absoluut verzuim proactief en start direct een onderzoek. Uit het onderzoek blijkt vaak dat administratieve oorzaken ten grondslag liggen aan het absoluut verzuim en er geen sprake is van een thuiszittende leerling in afwachting van een onderwijsplek. Het RBL BNO blijft kiezen voor deze proactieve aanpak. Wanneer er wel sprake is van thuiszittende leerlingen is er geen tijd te verliezen en wordt er direct actie ondernomen.

Dit schooljaar waren er 539 meldingen van absoluut verzuim. Dit is bijna een verdubbeling ten opzichte van vorig jaar (zie tabel 2). De toename van het aantal werkprocessen absoluut verzuim is te verklaren door het automatisch aanmaken van werkprocessen zonder dat er meer verzuim is. Zonder of met automaat volgt het RBL BNO kinderen zonder schoolinschrijving op dezelfde manier en start het onderzoek naar verzuim maar het geeft wel een verschillend aantal werkprocessen.
Het softwaresysteem is op 1 juni 2021 in gebruik genomen. Tot 1 juni is het aantal werkprocessen vergelijkbaar met de werkwijze van het systeem van vorig schooljaar. In tabel 2a is het absoluut verzuim van 2019-2020 vergeleken met 2020-2021 over de periode tussen 1 augustus en 1 juni.

Tabel 2:meldingen absoluut verzuim (in de periode van 1 augustus tot 1 juni van dat schooljaar)

Gemeente	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	Verschil
Bernheze	13	10	30	24	-6
Boekel	7	6	5	15	10
Boxmeer	39	30	33	70	37
Cuijk	17	19	20	28	8
Grave	34	35	11	64	53
Landerd	6	6	5	15	10
Meierijstad	72	61	67	123	56
Mill en Sint Hubert	8	11	10	3	-7
Oss	96	71	81	145	64
Sint Anthonis	10	8	2	2	0
Uden	24	24	24	50	26
Totaal	326	281	288	539	251

Tabel 2a:meldingen absoluut verzuim (in de periode van 1 augustus tot 1 juni van dat schooljaar)

Gemeente	2019-2020 Tot 1 juni	2020-2021 Tot 1 juni	Verschil
Bernheze	30	16	-14
Boekel	5	11	6
Boxmeer	31	53	22
Cuijk	19	16	-3
Grave	8	28	20
Landerd	5	13	8
Meierijstad	63	71	8
Mill en Sint Hubert	10	1	-9
Oss	66	94	28
Sint Anthonis	2	2	0
Uden	22	32	10
Totaal	261	337	76

De toename van het aantal werkprocessen is voornamelijk toe te schrijven door de toename in gemeenten Boxmeer, Grave en Oss en kan verklaard worden doordat daar meer mensen in de gemeente zijn komen wonen en door enkele scholen met een nieuw BRIN nummer waardoor de schoolinschrijvingen niet doorkwam terwijl deze kinderen wel de school bezochten.

Hoe komt een melding van absoluut verzuim tot stand?

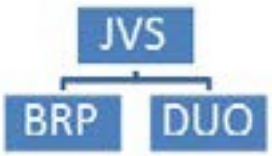

In de BRP staan alle leer- en kwalificatieplichtigen ingeschreven. Bij de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) zijn alle inschrijvingen op door het Rijk bekostigd onderwijs bekend. Het leerlingvolgsysteem van het RBL BNO (JVS) is gekoppeld met de BRP en de DUO en vergelijkt beide bestanden. Wanneer een leer- of kwalificatieplichtige niet staat ingeschreven, volgt er een melding van absoluut verzuim in JVS.

Afhandeling van een melding van absoluut verzuim (zie tabel 3)
Afhankelijk van de achtergronden van het absoluut verzuim wordt de melding als volgt afgehandeld:

Administratief 56%--> veelal berust een melding van absoluut verzuim op een administratieve onvolkomenheid en blijkt er na nader onderzoek door de administratie geen sprake te zijn van verzuim. De administratief medewerker handelt deze zaken zelf af in contact met

DUO, de afdeling burgerzaken van de betreffende gemeente, de school en soms ouders.
Na de overgang naar het nieuwe leerlingvolgsysteem zijn nog 173 meldingen absoluut verzuim ontvangen (tussen 1 juni en 1 augustus). Hiervan zijn 133 meldingen administratief afgedaan. Dit is ook te verwachten omdat het nieuwe systeem automatisch een werkproces aanmaakt zonder te kijken of er ook echt sprake is van absoluut verzuim.

Actieve bemiddeling 44%--> iets minder dan de helft van de meldingen wordt door middel van actieve bemiddeling door een leerplichtambtenaar beëindigd. Achter het absoluut verzuim kan een diversiteit aan problemen bij leerling en/of gezin schuilen en/of de mogelijkheid dat scholen een leerling niet willen plaatsen. De leerplichtambtenaar kan er in een dergelijke situatie voor kiezen om het verzuim vooralsnog niet af te doen met een proces-verbaal. Voorwaarde is dat ouders meewerken aan een oplossing en zorgen voor een schoolinschrijving.

Het aantal zaken dat actieve bemiddeling nodig had lijkt te zijn gestegen. Voor een deel komt dit door een toename van het aantal mensen dat net in de gemeente is komen wonen en enkele scholen waarvan de schoolinschrijvingen niet door waren gegeven vanwege een nieuw BRIN-nummer (67 meldingen meer dan vorig schooljaar). Daarnaast zijn vanwege drukte meldingen tijdelijk sneller op naam van de leerplichtambtenaar gezet ook om ze administratief af te doen. Dit geeft een vertekend beeld.

Proces-verbaal 0%--> Wanneer blijkt dat ouders weigeren mee te werken aan opheffing van het verzuim, kan de leerplichtambtenaar proces-verbaal opmaken. Deze vorm van afdoening is bij absoluut verzuim slechts een enkele keer noodzakelijk. In dit schooljaar is één proces verbaal opgemaakt. Dit ligt in de lijn van de MAS waarbij het accent nog meer van dwang naar zorg is verschoven.

Tabel 3: specificering van de afhandeling van absoluut verzuim

Schooljaar	Administratief	Actieve bemiddeling	Proces Verbaal	Totaal
2020-2021	285(56%)	224(44%)	1(0%)	510
2019-2020	155(54%)	133(46%)	0	288
2018-2019	156(55%)	125(45%)	0	281
2017-2018	208(64%)	116(35%)	2(1%)	326

3.2.2 Relatief verzuim

Het RBL BNO onderzocht dit schooljaar 1419 meldingen van relatief verzuim (zie tabel 4 en tabel 5 voor een nadere specificering van de afhandeling). Dit zijn er weer minder dan in het vorig schooljaar en de voorgaande schooljaren. Corona lijkt hier debet aan. In maart 2020 zagen we een daling van het aantal verzuimmeldingen na sluiting van de scholen. Vanaf dat moment daalde het aantal verzuimmeldingen. Ook de motie die bepaalde dat niet handhavend opgetreden mocht worden bij verzuim had zeker invloed op het aantal verzuimmeldingen. Ook het schooljaar 2020-2021 stond nog voor een groot deel in het kader van corona en het Nationaal Programma Onderwijs om achterstanden in te halen.

School had bij onderwijs op afstand minder zicht op het verzuim van de leerling maar liet weten wel alle kinderen in beeld te hebben. Tijdens corona trokken de leerplichtambtenaren nog meer dan anders intensief op met de scholen, de GGD, de Toegang en de hulpverleners. Elke melding schoolverzuim wordt door het RLB BNO opgepakt en onderzocht zoals dat ook buiten corona gebeurt. Op deze manier houdt het onderwijs alle leerlingen in beeld. Als het onderwijs een leerling mist, dan weet men de route naar het RBL BNO en andere ketenpartners te vinden.

Het RBL BNO heeft in de afgelopen jaren structureel ingezet op preventie en het onderwijs aangesproken op haar verantwoordelijkheden ten aanzien van het voorkomen van verzuim en uitval. Het streven en het hogere doel achter deze aanpak is dat het onderwijs en ouders zelf voldoende inzet plegen om verzuim in een vroegtijdig stadium aan te pakken voordat leerplicht wordt ingeschakeld. Met de invoering van de MAS wordt deze lijn gehandhaafd maar wordt nog nadrukkelijker ingezet op preventie en zorg in plaats van straf.
Dit zagen we de laatste jaren terug in de cijfers waar naast een stijging van de meldingen relatief verzuim het aantal thuiszitters daalde. De laatste twee schooljaren laten dit beeld niet zien, maar zijn vanwege Corona ook geen gewone schooljaren geweest.

Tabel 4: meldingen van relatief verzuim

Gemeente	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	Verschil
Bernheze	126	133	97	95	-2
Boekel	36	29	35	24	-11
Boxmeer	125	130	169	130	-39
Cuijk	178	173	137	122	-15
Grave	64	63	65	39	-26
Landerd	59	78	61	31	-30
Meierijstad	316	287	196	255	59
Mill en Sint Hubert	25	25	16	17	1
Oss	562	679	499	513	14
Sint Anthonis	29	30	51	34	-17
Uden	157	202	180	159	-21
Total	1677	1829	1506	1419	-87

Het RBL BNO vindt het aantal verzuimmeldingen of een daling of stijging hiervan geen doel op zich. Dit zou onverstandig beleid zijn en getuigen van kortzichtigheid. Ter illustratie: een school die minder meldt is niet per definitie een school waarop minder leerlingen verzuimen, het kan ook het gevolg zijn van falend verzuimbeleid. En juist wanneer een school werk maakt van de aanpak van ziekteverzuim zal dit waarschijnlijk leiden tot een toename van het aantal meldingen. Wanneer een school ondanks haar inspanningen het verzuim niet snel kan stoppen moet leerplicht onmiddellijk worden ingezet om erger te voorkomen. Het RBL BNO toetst bij het oppakken van een verzuimmelding altijd of de school de juiste stappen heeft gezet om het verzuim te stoppen en geeft een terugkoppeling aan de school wanneer dit niet is gedaan.
Het aantal relatief verzuimmeldingen op een school is voor het RBL BNO wel een waardevolle indicator maar de waarde moet in de volledige context worden bezien en gewogen. Juist om deze reden is iedere leerplichtambtenaar nauw verbonden met de zorgstructuur op een school en voert het gesprek over het verzuimbeleid.

Afhandeling van een melding van relatief verzuim (zie tabel 5)
Afhankelijk van de achtergronden van het relatief verzuim wordt de melding als volgt afgehandeld:

Waarschuwing of overige afdoeningen 95%--> Door preventief te werken en al in een vroeg stadium een interventie te plegen kan veel van het verzuim worden afgedaan met een gesprek eventueel gevolgd door een schriftelijke waarschu;wing. Ook bij een vroege interventie vanuit leerplicht om het verzuim te stoppen blijft het onderwijs verantwoordelijk om ook zelf tegen het verzuim op te treden. Leerplicht werkt hier dus nauw samen met het onderwijs en de Leerplichtwet dient voor het onderwijs als stok achter de deur.

Halt 2%--> Wanneer er geen sprake is van achterliggende problematiek en het optreden van school en een waarschuwing van leerplicht niet leidt tot geregeld schoolbezoek wordt door de leerplichtambtenaar een Halt-straf opgelegd.

Proces verbaal 3%--> Wanneer sprake is van schoolverzuim in combinatie met achterliggende problematiek of wanneer interventies zoals doorverwijzing naar hulpverlening of het opleggen van Halt straf niet leidt tot het stoppen van het schoolverzuim maakt de leerplichtambtenaar Proces Verbaal op.

Parallel aan bovenstaande wijzen van afhandeling kan de leerplichtambtenaar verwijzen naar de basisteams of andere hulpverlenende instanties. Bemiddeling naar een alternatief traject in samenwerking met het onderwijs behoort ook tot de mogelijkheden. In onderstaand overzicht zien we dat het aantal keren dat HALT of een Proces-Verbaal werd ingezet toegenomen is. Dit kan een erfenis zijn van het schooljaar 2019-2020. In dat schooljaar was er minder zicht op de afwezigheid van leerlingen en mocht niet handhavend opgetreden worden. Deze leerlingen waren in 2020-2021 weer beter in beeld waardoor deze naast de normale aanwas van verzuim opgepakt zijn.

Tabel 5: specificering van de afhandeling van relatief verzuim

Schooljaar	Waarschuwing of overige afdoening	Halt	Proces Verbaal	Totaal
2020-2021	1347(95%)	35(2%)	37(3%)	1419
2019-2020	1460(97%)	28(2%)	18(1%)	1506
2018-2019	1771(97%)	31(2%)	27(1%)	1829
2017-2018	1614(96%)	21(1%)	42(3%)	1677

3.2.2.1 Thuiszitters

Wanneer het relatief verzuim langer duurt dan 4 weken aaneengesloten spreken we van een thuiszitter. In tabel 6 is een overzicht van het aantal thuiszitters per gemeente gegeven. Leerplichtambtenaren binnen het RBL BNO geven altijd prioriteit aan het zo snel als mogelijk stoppen van het schoolverzuim. Uitgangspunt hierbij is dat iedere dag er één te veel is, de definitie van thuiszitters (4 weken verzuim) is hierbij dus niet leidend. Ondanks diverse onderwijsopvangmogelijkheden en bijvoorbeeld de inzet van een onderwijsconsulent of het basisteam jeugd/CJG blijken oplossingen niet altijd direct voorhanden of is nader onderzoek noodzakelijk om tot een duurzame oplossing te komen. Om het verzuim te stoppen en in de toekomst te voorkomen worden scholen door leerplicht aangesproken op hun zorgplicht en is er structureel overleg met de samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs.

In ons beleidskader 2021-2024 stellen we ons tot doel dat geen enkel leerplichtig kind langer dan 3 maanden thuis zit zonder passend aanbod van onderwijs en/of zorg. Dat is een ambitieus streven maar in het belang van onze kinderen kan en mag er geen ander doel zijn. Het aantal kinderen dat langer dan 4 weken thuis heeft gezeten is in de laatste jaren gedaald van 56 thuiszitters in 2016-2017 naar 12 in 2019-2020 en 16 kinderen in 2020-2021. Hiermee lijkt een stabilisatie van het aantal thuiszitters te zijn bereikt. Van deze 16 kinderen zaten 9 kinderen langer dan 3 maanden thuis. Tabel 7 geeft informatie over de afhandeling.

Deze daling van het aantal thuiszitters sinds 2016-2017 is een goede ontwikkeling, maar daarmee zijn we er nog niet want we willen een passend aanbod van onderwijs en/of zorg voor álle kinderen. De groep thuiszittende kinderen heeft dan ook onze voortdurende aandacht. In overleg met de acht samenwerkingsverbanden passend onderwijs in onze regio blijven we werken aan het verminderen van het aantal thuiszitters en de duur van het thuiszitten. In de afgelopen jaren hebben we daarom signalen over wachtlijsten en het uitblijven van een zorgmelding door de hulpverlening onder de aandacht gebracht bij de verantwoordelijke beleidsambtenaren.

Het aantal thuiszitters gaat over kinderen met meer dan 4 weken ongeoorloofd verzuim. Daarnaast is er ook een groep kinderen die vanwege lichamelijke of psychologische redenen geoorloofd thuis zitten (vrijstelling op grond van artikel 5 sub a). In 2020-2021 is het aantal thuiszitters met 4 gestegen en het aantal vrijstellingen met 4 gedaald. Het aantal vrijstellingen lijkt zich net als het aantal thuiszitters te stabiliseren. Als we naar de grote lijn kijken zien we tegenover de daling van het aantal thuiszitters in de laatste jaren een toename van het aantal kinderen die met een vrijstelling 5 sub a thuis zit (zie 3.3). In paragraaf 3.3 gaan we daar verder op in.

Tabel 6: Thuiszitters per gemeente

Gemeente	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	Verschil
Bernheze	0	1	0	0	0
Boekel	0	1	0	0	0
Boxmeer	1	1	0	1	+1
Cuijk	3	1	1	1	0
Grave	4	2	0	2	+2
Landerd	2	1	2	0	-2
Meierijstad	9	2	2	6	+4
Mill en Sint Hubert	2	1	0	1	+1
Oss	10	7	7	5	-2
Sint Anthonis	0	0	0	0	0
Uden	3	2	0	0	0
Totaal	34	19	12	16	+4

Tabel 7: Detailinformatie thuiszitters

Gemeente	Aantal thuiszitters 2020-2021	langer dan 3 maanden	Verhuisd en 18 jaar geworden	opgelost	Aantal thuiszitters bij einde schooljaar
Bernheze	0	0	0	0	0
Boekel	0	0	0	0	0
Boxmeer	1	0	0	1	0
Cuijk	1	1	0	1	0
Grave	2	1	1	1	0
Landerd	0	0	0	0	0
Meierijstad	6	4	2	3	1
Mill en Sint Hubert	1	1	0	0	1
Oss	5	2	0	4	1
Sint Anthonis	0	0	0	0	0
Uden	0	0	0	0	0
Totaal 2020-2021	16	9	3	10	3
Totaal 2019-2020	12	7	1	11	0
Verschil	4	2	2	-1	3

3.2.3 Luxe verzuim

Het RBL BNO onderzocht dit schooljaar 51 meldingen van luxe verzuim (zie tabel 8 en 9 voor een nadere specificering van de afhandeling). Dit waren 6 meldingen meer dan vorig schooljaar maar nog steeds veel minder dan in 2018-2019. Waarschijnlijk is dit de invloed van corona.

Afhandeling van een melding van luxe verzuim (zie tabel 9)

Afhankelijk van de achtergronden van het luxe verzuim wordt de melding als volgt afgehandeld:

Niet verwijtbaar 57%--> Aangezien bij luxe verzuim een school ook ziekteverzuim meldt op de dag voorafgaand aan de vakantie komt het regelmatig voor dat meldingen bij nader inzien niet verwijtbaar zijn. Met andere woorden, de leerling was wel afwezig op de dag voor of na een vakantie maar had hiervoor een geldige reden of verklaring.

Waarschuwing 14%--> Luxe verzuim wordt, indien de school dit vooraf duidelijk heeft gecommuniceerd, afgedaan met een proces verbaal. Wanneer de school dit niet duidelijk heeft gecommuniceerd en het verzuim niet langer dan 1 schooldag is, wordt het verzuim afgedaan met een waarschuwing. Dit is een wijziging ten opzichte van eerdere jaren. Het Openbaar Ministerie stelt dat, voordat een Proces-Verbaal opgemaakt kan worden voor 1 schooldag luxe verzuim, er een waarschuwing aan ouders gegeven moet zijn door school of leerplicht. Scholen zijn hierover door het RBL BNO actief geïnformeerd zodat zij correcte informatie op de website kunnen plaatsen.

Proces verbaal 29%--> Het luxe verzuim wordt door leerplicht afgedaan met een proces verbaal en het Openbaar Ministerie legt een boete op.

Tabel 8: meldingen van luxe verzuim

Gemeente	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	Verschil
Bernheze	17	4	2	1	-1
Boekel	0	0	1	0	-1
Boxmeer	2	2	1	1	0
Cuijk	7	15	2	0	-2
Grave	3	3	2	2	0
Landerd	2	3	1	0	-1
Meierijstad	26	26	15	8	-7
Mill en Sint Hubert	4	3	0	0	0
Oss	40	52	15	37	+22
Sint Anthonis	0	1	1	0	-1
Uden	20	6	5	2	-3
Totaal	121	115	45	51	+6

Tabel 9: specificering van de afhandeling van luxe verzuim

Schooljaar	Niet verwijtbaar	Waarschuwing	Proces verbaal	Totaal
2020-2021	29(57%)	7(14%)	15(29%)	51
2019-2020	22(49%)	9(20%)	14(31%)	45
2018-2019	42(37%)	21(18%)	52(45%)	115
2017-2018	55(45%)	19(16%)	47(39%)	121

Tabel 10: verzoeken om vrijstelling van inschrijving

Gemeente	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	Verschil
Bernheze	9	7	18	11	-7
Boekel	7	6	7	12	5
Boxmeer	23	21	32	15	-17
Cuijk	18	9	12	16	4
Grave	6	9	3	7	4
Landerd	4	8	2	7	5
Meierijstad	40	52	35	29	-6
Mill en Sint Hubert	6	4	9	8	-1
Oss	59	55	43	48	5
Sint Anthonis	6	7	4	7	3
Uden	18	31	18	17	-1
Totaal	196	209	183	177	-6

Tabel 11: specificering van de afhandeling van verzoeken om vrijstelling van inschrijving

Schooljaar	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	Verschil
Toekenning artikel 3a/3b	1	1	2	1	-1
Toekenning artikel 5 sub a	36	55	63	59	-4
Toekenning artikel 5 sub b	8	16	21	21	0
Toekenning artikel 5 sub c	51	63	44	41	-3
Toekenning artikel 5a	1	1	1	2	1
Toekenning artikel 15	4	8	6	14	8
Gedogen	54	35	25	17	-8
Ingetrokken	32	18	10	16	6
Afgewezen	9	12	11	6	-5
Totaal	196	209	183	177	-6

3.3 Vrijstelling van inschrijving

Het RBL BNO behandelde dit schooljaar 177 verzoeken om vrijstelling van inschrijving (zie tabel 10 en tabel 11). Wanneer vrijstelling van inschrijving wordt verleend, hoeft de ouder of verzorger de jongere niet in te schrijven als leerling of deelnemer bij een school of instelling.

In 2017-2018 was een piek zichtbaar in het aantal verzoeken om vrijstelling dat werd ingetrokken. Oorzaak hiervan was een wijziging in de wet waardoor scholen zonder tussenkomst van het RBL BNO leerlingen onderwijstijdverkorting mochten geven. Voordat iedereen voldoende op de hoogte was van deze wetswijziging waren een aantal verzoeken al ingediend bij het RBL BNO terwijl dat niet meer nodig was. Deze werden later dus weer ingetrokken. Inmiddels is de wetgeving voldoende bekend waardoor op voorhand al duidelijk is in welke gevallen ouders geen beroep op vrijstelling bij het RBL BNO hoeven te doen omdat school maatwerk kan bieden zonder vrijstelling.

Het aantal vrijstellingen waarbij de jongere vrijgesteld wordt van geregeld schoolbezoek vanwege lichamelijke of psychologische redenen (artikel 5 sub a) is gedaald van 63 naar 59 vrijstellingen. Hiermee lijkt het aantal vrijstellingen te stabiliseren net als het aantal thuiszitters (tabel 6 en 7). Het gaat om zulke kleine aantallen dat daar geen conclusies aan verbonden kunnen worden. Maar deze cijfers passen wel bij de ontwikkeling die we eerder zagen.
RBL BNO, scholen, Samenwerkingsverbanden en de GGD hebben de afgelopen jaren er namelijk op ingezet dat we thuiszitters snel zien. Hierdoor blijkt eerder wat er aan de hand is en kunnen de juiste instrumenten ingezet worden die passend zijn voor het kind. Niet zelden blijkt dat er sprake is van psychosociale problematiek waarvoor een vrijstelling op zijn plaats is.

RBL BNO gaat samen met haar partners verder met deze preventieve aanpak waarbij we kinderen die verzuimen snel zien. Het protocol ziekteverzuim dat al toegepast wordt in het voortgezet onderwijs wil de GGD Hart voor Brabant uit gaan rollen in het primair onderwijs.
Het RBL BNO heeft maar beperkt zicht op de inzet van andere instrumenten. Wel op het aantal vrijstellingen vanwege medisch/psychische oorzaak maar niet op de onderwijstijdverkorting die de scholen kunnen toestaan. In de komende jaren wil het RBL BNO daar verandering in brengen en samen met het onderwijs ook meer zicht krijgen op het geoorloofde verzuim.
Het RBL BNO en haar ketenpartners handelen met deze preventieve aanpak in lijn met voorgenomen wet- en regelgeving om de systemen van zorg en onderwijs aan te passen aan de ondersteuningsbehoefte van het kind[5].

Vrijstelling van leerplicht op grond van overwegende bedenkingen (artikel 5 sub b) is opgenomen in de huidige Leerplichtwet. Het is ontstaan in het verleden toen de samenleving sterk verzuild was. Het Rijk onderkent dat aanpassing van deze vrijstellingsgrond wenselijk is maar besluitvorming over het wetsvoorstel moet nog plaatsvinden. Ouders met richtingsbezwaren kunnen na de wetswijziging alleen vrijstelling krijgen als zij voldoen aan de voorwaarden om thuisonderwijs te geven. Het RBL BNO vindt dit een goede ontwikkeling omdat hiermee het recht op onderwijs van het kind gewaarborgd wordt. Nu ontbreekt toezicht op de kwaliteit van het thuisonderwijs. Het aantal vrijstellingen van leerplicht op grond van overwegende bedenkingen is net als vorig schooljaar 21 (tabel 11).

3.4 Vrijstelling van geregeld schoolbezoek

Het RBL BNO behandelde dit schooljaar 9 verzoeken om vrijstelling van geregeld schoolbezoek waarvan er 3 werden toegekend (zie tabel 12 en tabel 13 voor een nadere specificering van de afhandeling). Hiermee is het aantal verzoeken bijna hetzelfde als de voorgaande jaren, behalve in 2017-2018 toen er een eenmalige daling was. De bevoegdheid om te beslissen over vrijstelling van schoolbezoek ligt in bijna alle gevallen bij het hoofd van de school. Alleen een verzoek om verlof op grond van gewichtige omstandigheden voor een periode van meer dan 10 dagen wordt door het RBL BNO afgehandeld en is om die reden opgenomen in dit jaarverslag. Het RBL BNO controleert en adviseert het onderwijs door middel van een verlofprotocol, adviesgesprekken en schoolcontroles.

Tabel 12: verzoeken vrijstelling van geregeld schoolbezoek

Gemeente	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	Verschil
Bernheze	1	0	0	1	1
Boekel	0	0	0	1	1
Boxmeer	0	0	0	0	0
Cuijk	0	0	2	0	-2
Grave	0	0	0	0	0
Landerd	1	0	0	0	0
Meierijstad	0	6	6	3	-3
Mill en Sint Hubert	0	2	0	2	2
Oss	1	2	1	1	0
Sint Anthonis	0	0	0	0	0
Uden	0	1	1	1	0
Totaal	3	11	10	9	-1

5 Kamerbrief: voortgang onderwijs zorg van 30 oktober 2019

Tabel 13: specificering van afhandeling van verzoeken vrijstelling geregeld schoolbezoek

Schooljaar	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	Verschil
Verlof toegekend	0	4	7	3	-4
Afgewezen of ingetrokken	3	7	3	6	3
Totaal	3	11	10	9	-1

Vrijstelling van inschrijving is van toepassing wanneer:

- Artikel 3a/3b► bij bijzondere omstandigheden kan aan 14 of 15 jarigen worden toegestaan dat aangepast onderwijs wordt gevolgd. Daarnaast bestaat er bij bijzondere omstandigheden de mogelijkheid om 15 jarigen toestemming te verlenen onderwijs te volgen aan een MBO-instelling
- Artikel 5 sub a► de jongere op lichamelijke of psychologische gronden niet geschikt is om tot een school of instelling te worden toegelaten. Deze vrijstelling ontstaat van rechtswege wanneer ouders/verzorgers een verklaring van de aangewezen GGD jeugdarts kunnen overleggen
- Artikel 5 sub b► de ouders/verzorgers tegen de richting van het onderwijs op alle binnen redelijke afstand van de woning - of, indien zij geen vaste verblijfplaats heb ben, op alle binnen Nederland - gelegen scholen onderscheidenlijk instellingen waarop de jongere geplaatst zou kunnen worden, overwegende bedenkingen hebben.
- Artikel 5 sub c► de jongere als leerling van een inrichting van onderwijs buiten Nederland staat ingeschreven en deze inrichting geregeld bezoekt..
- Artikel 5a► de ouders of verzorgers een trekkend bestaan leiden, waarbij de jongere hen vergezelt. De leeftijd van de jongere en de bereikbaarheid van scholen worden hierbij meegewogen.
- Artikel 15► bij bijzondere omstandigheden kan een vrijstelling worden gegeven aan kwalificatieplichtigen, indien wordt aangetoond dat de jongere op andere wijze voldoende onderwijs geniet.
- Gedogen► Er zijn situaties waarbij geen wettelijke grond voor vrijstelling mogelijk is maar waarbij de leeplichtambtenaar wel gebruik maakt van zijn discretionaire bevoegdheid om niet te handhaven. Gedogen wordt veelal toegepast bij kwalificatieplichtigen die na een verkeerde studiekeus op het MBO niet langer het volledige onderwijsprogramma volgen en deels werken)

Vrijstelling van geregeld schoolbezoek is van toepassing wanneer:

- de school onderscheidenlijk de instelling is gesloten of het onderwijs is geschorst;
- bij of op grond van algemeen verbindende voorschriften het bezoeken van de school onderscheidenlijk de instelling is verboden.
- de jongere bij wijze van tuchtmaatregel tijdelijk de toegang tot de school onderscheidenlijk instelling is ontzegd.
- de jongere wegens ziekte verhinderd is de school onderscheidenlijk instelling te bezoeken.
- de jongere wegens vervulling van plichten voortvloeiend uit godsdienst of levensovertuiging verhinderd is de school of instelling te bezoeken.
- de jongere vanwege de specifieke aard van het beroep van de ouders/verzorgers slechts buiten de schoolvakanties met hen op vakantie kan gaan.
- de jongere door andere gewichtige omstandigheden verhinderd is de school onderscheidenlijk instelling te bezoeken.
- De jongere die nog niet de leeftijd van zes jaar heeft bereikt, voor ten hoogste vijf uren per week vrijgesteld van de verplichting tot geregeld schoolbezoek.

3.5 Jongeren in een kwetsbare positie: de aantallen

Tabel 14 en 15 geven meer beeld bij de grootte van de groep jongeren in een kwetsbare positie (JIKP) in onze regio, welke onderwijsvormen zij volgen of hebben gevolgd en wat hun bestemming is na het onderwijs. Anders dan voorgaande jaren gebruiken we hiervoor de dataset die DUO jaarlijks aanreikt in plaats van data uit het leerlingvolgsysteem van het RBL BNO. Door vanaf nu de dataset van DUO te gebruiken kunnen de gegevens meerjarig vergeleken worden met andere gemeenten.

Welke dataset gebruikt wordt voor het meerjarig overzicht staat los van de dienstverlening die het RBL BNO biedt: alle jongeren in een kwetsbare positie zijn in beeld en zijn dat ook steeds geweest. In onze regio werken gemeenten en het onderwijs nauw samen om al in het laatste jaar van het onderwijs voor te sorteren op een overstap naar de arbeidsmarkt. Dit gebeurt onder andere in het operationeel overleg arbeidstoeleiding jongeren in een kwetsbare positie (voorheen 't Werktverband).

Het RBL BNO bracht als pionier in 2016-2017 voor het eerst en als voorloper op andere gemeenten jongeren in een kwetsbare positie in beeld en gaf overzichtsinformatie over deze groep uit de eigen data. Hiermee liep het RBL BNO vooruit op nieuwe wetgeving gesteund door de portefeuillehouders. Pas later, nadat de wet daarvoor was aangepast, reikte DUO jaarlijks een dataset aan om overzicht te krijgen over de groep. In februari 2021 werd de wet voor het laatst aangepast zodat ook jongeren uit het VSO met uitstroomprofiel 'dagbesteding' bij de doelgroep horen. Deze jongeren werden al gemonitord maar nu is dat ook wettelijk zo geregeld.

In tabel 14 zijn 2 jaren gevuld. De komende jaren breidt zich dit uit tot een meerjarig overzicht. In tabel 14 staan:

- de jongeren tot 23 jaar die op 1 oktober 2021:
  - o ingeschreven staan bij een entree-opleiding of
  - o ingeschreven zijn op MBO2 of geen schoolinschrijving hebben én die eerder een schoolinschrijving hadden op:
    - het VSO;
    - het Praktijkonderwijs;
    - de basisberoepsgerichte leerweg van het VMBO;
    - de entree opleiding.

In 2021 is de doelgroep gestegen met 126. Dit is een gevolg van de aanpassing van de definitie in februari 2021: leerlingen die één jaar eerder (T-1) de entreeopleiding volgden, en op de peildatum (T=0) uitstromen, of doorstromen naar een basisberoepsopleiding, worden wel meegenomen. In 2021 waren er 125 jongeren op MBO2 niveau die één jaar eerder entree volgden en 68 jongeren die uitstroomden uit entree terwijl deze jongeren in 2020 nog niet meegerekend werden.

Tabel 14. Jongeren in een kwetsbare positie per gemeente in 2020 en 2021.

Gemeente	okt-20	okt-21	Verschil
Bernheze	58	78	20
Boekel	15	18	3
Boxmeer	108	97	-11
Cuijk	61	61	0
Grave	74	55	-19
Landerd	43	44	1
Meierijstad	173	204	31
Mill en Sint Hubert	17	19	2
Oss	228	303	75
Sint Anthonis	22	20	-2
Uden	118	144	26
Eindtotaal	917	1043	126

Tabel 15. Jongeren van 16-23 jaar in een kwetsbare positie die in 2021 school hebben verlaten met hun inkomenssituatie (jongeren met en zonder bsn)

Gemeente	Inkomen uit werk > €300	Inkomen uit werk < €300	Uitkering UWV/GSD en werk	Wajong	Geen gegevens	Eindtotaal
Bernheze	5	2	2	3	3	15
Boekel	4	0	0	1	2	7
Boxmeer	9	1	2	0	39	51
Cuijk	6	2	2	3	1	14
Grave	1	0	0	0	31	32
Landerd	4	0	1	2	2	9
Meierijstad	26	5	5	5	17	58
Mill en Sint Hubert	0	0	0	0	1	1
Oss	24	10	6	8	26	74
Sint Anthonis	0	0	0	1	3	4
Uden	17	3	4	6	13	43
Eindtotaal	96	23	22	29	138	308

In tabel 15 staan de jongeren van 16 tot 23 jaar zonder startkwalificatie die op 1 oktober 2021 geen schoolinschrijving hadden en het schooljaar daarvoor nog wel ingeschreven waren op het PRO, VSO, VMBO (basisberoepsgerichte leerweg) of Entree met daarbij hun inkomenssituatie. 65 van deze jongeren hebben geen burgerservicenummer en wonen op het AZC in Boxmeer of Grave. Deze jongeren horen bij de doelgroep omdat ze één jaar geleden in een taalklas zaten die geregistreerd wordt als basisberoepsgerichte leerweg van het VMBO. Niemand van deze jongeren heeft een inkomen.

Deze jongeren laten we in tabel 15a buiten beschouwing om een beter beeld te krijgen van de jongeren in een kwetsbare positie.

Het merendeel van de jongeren (61%) beschikt over een inkomen uit werk of uitkering. Het deel dat niet over een inkomen uit uitkering of inkomen beschikt is in beeld bij het RBL BNO die bekijkt of dienstverlening van het domein zorg of inkomen noodzakelijk en gewenst is.

Tabel 15a. Jongeren van 16-23 jaar in een kwetsbare positie die in 2021 school hebben verlaten met hun inkomenssituatie (jongeren met bsn).

Gemeente (alleen JIKP mét bsn)	Inkomen uit werk > €300	Inkomen uit werk < €300	Uitkering UWV/GSD en werk	Wajong	Geen gegevens	Eindtotaal
Bernheze	5	2	2	3	3	15
Boekel	4	0	0	1	2	7
Boxmeer	9	1	2	0	2	14
Cuijk	6	2	2	3	1	14
Grave	1	0	0	0	3	4
Landerd	4	0	1	2	2	9
Meierijstad	26	5	5	5	17	58
Mill en Sint Hubert	0	0	0	0	1	1
Oss	24	10	6	8	26	74
Sint Anthonis	0	0	0	1	3	4
Uden	17	3	4	6	13	43
Eindtotaal	96	23	22	29	73	243

4 Cijfers voortijdig schoolverlaten

De inspanningen van het RBL BNO zijn gericht op het voorkomen van Voortijdig schoolverlaten (VSV). Wanneer jongeren toch het onderwijs verlaten zonder startkwalificatie registreert het RBL BNO deze jongeren, benadert hen en probeert de jongeren via een passend traject (onderwijs, baan of een combinatie daarvan) alsnog te begeleiden naar een startkwalificatie.

In dit hoofdstuk worden de cijfers ten aanzien van VSV getoond. Om een goed beeld te krijgen is gebruik gemaakt van de cijfers van DUO en de cijfers van het RBL BNO.

4.1 Stijging van het aantal VSV'ers landelijk

Na een jarenlange daling van het aantal VSV'ers zien we sinds 2016-2017 zowel landelijk als regionaal een lichte stijging terwijl in 2019-2020 een daling is te zien. Het aantal VSV'ers in 2019-2020 daalt landelijk van 2.0% naar 1,73% van de onderwijsdeelnemers. In regio 36b, de 11 gemeenten van RBL BNO daalt dit percentage van 1,7 naar 1,5.

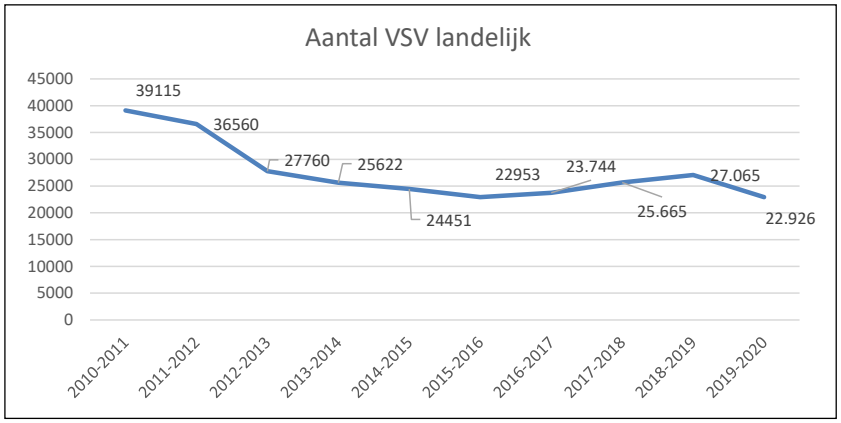

Het Ministerie van Onderwijs heeft in de vervolgaanpak voortijdig schoolverlaten 2020-2024 aangegeven het aantal VSV'ers verder terug te willen dringen naar 20.000 [6] in 2024. Gelet op de ontwikkeling van het aantal VSV'ers de laatste jaren leek dit vrij ambitieus. Het zal nog moeten blijken of de daling van 2019-2020 eenmalig is of zich doorzet. [7]

Iedere RMC-regio heeft regionale programma's opgesteld waarin acties worden geformuleerd om regionaal het aantal VSV'ers verder terug te dringen. In onze regio is het convenant Jongerenaanpak onderwijs-arbeidsmarkt 2021-2024 vastgesteld door de regionale stuurgroep VSV en jongeren in kwetsbare positie. De voorzitter van het bestuurlijk overleg en het afdelingshoofd van het RBL BNO zijn lid van deze stuurgroep naast de wethouder van 's-Hertogenbosch, de onderwijsbestuurders van het MBO en VO, de accountmanager van het ministerie van onderwijs, de RMC-coördinator en de programmamanager VSV van het Koning Willem1 College. De monitoring van de plannen ligt bij deze partners.

Voor onze regio blijft er inzet plaatsvinden op het monitoren van de jongeren zonder startkwalificatie vanaf het behalen van hun diploma op het VO naar een geschikte vervolgopleiding in het MBO. Het RMC pakt alle verzuimmeldingen van 18+ leerlingen op en biedt passende ondersteuning. Ook alle jongeren van 16 tot 23 jaar zonder startkwalificatie en zonder onderwijs heeft het RMC in beeld en biedt passende ondersteuning. Het RMC werkt hierbij samen met onder andere Werk en Inkomen en zorg.

4.2 VSV op basis van DUO definitie

Om landelijk goed te kunnen vergelijken maakt DUO bij het bepalen van het aantal nieuwe VSV`ers per schooljaar gebruik van een definitie en aanvullende rekenregels.

Definitie DUO

Wanneer een leerling van 12 tot 23 jaar gedurende een schooljaar het onderwijs verlaat zonder startkwalificatie

6 Brief ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, 'Vervolgaanpak voortijdig schoolverlaten 2020-2024', oktober 2019.
7 Brief Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, Aanpak voortijdig schoolverlaten, 4 maart 2020

(diploma op havo, vwo of mbo 2, 3 of 4 niveau), dan wordt deze leerling gerekend tot VSV'er. Jaarlijks wordt er op 1 oktober (T) gekeken welke leerlingen het voorgaande jaar (T-1) stonden ingeschreven. Wanneer een leerling op 1 oktober (T) niet meer ingeschreven staat en nog niet in het bezit is van een startkwalificatie, dan is dit volgens de definitie een VSV'er. Leerlingen die gedurende het schooljaar uitvallen, maar op 1 oktober ook weer zijn ingeschreven worden niet beschouwd als VSV'er.

Op basis van deze definitie ontstaat het volgende beeld (tabel 16 en 17) waarbij regio 36b met 1,5 % een gedeelde 5e plaats bezet. De regio's liggen steeds dichter bij elkaar wat betreft het percentage schooluitval. In lijn met het landelijke beeld is het aantal voortijdig schoolverlaters ook in onze regio gedaald.
De stijging in 2016-2017 was volgens DUO het gevolg van een kwaliteitsslag waarbij sinds het schooljaar 2016-2017 gebruik wordt gemaakt van een volledig geautomatiseerde bestandskoppeling. Hierdoor is een één-op-één vergelijking van de cijfers over 2016-2017 met eerdere jaren niet geheel mogelijk. In 2017-2018 en 2018-2019 zagen we een stijging. Mogelijk werd deze verklaard door de aantrekkende arbeidsmarkt waarvan sprake was totdat corona uitbrak. Een leerling van 18 die nog geen startkwalificatie had vond op dat moment eenvoudig werk met inkomen wat de keuze om te stoppen wellicht vergemakkelijkte. Andere mogelijke oorzaken van de stijging konden een toenemende multiproblematiek onder jongeren zijn en een toenemend aantal verkeerde studiekeuzes. Juist in 2019-2020 waarin corona uitbrak is sprake van een daling van het aantal VSV'ers. Het is mogelijk dat het aantal banen verminderde waardoor jongeren zonder vast contract hun baan verloren en misschien weer voor onderwijs kozen. Of jongeren bleven juist onderwijs volgen omdat ze niet verleid werden om direct aan het werk te kunnen.

Tabel 16: specificering vsv'ers per gemeente

Gemeente	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	Verschil
Bernheze	26(0,9%)	26(0,9%)	37(1,3%)	33(1,2%)	-4
Boekel	15(1,5%)	7(0,7%)	12(1,2%)	7(0,7%)	-5
Boxmeer	25(1%)	37(1,48%)	30(1,3%)	41(1,7%)	11
Cuijk	36(1,7%)	48(2,3)%)	36(1,8%)	27(1,3%)	-9
Grave	21(2%)	14(1,4)%)	23(2,3%)	19(2,0%)	-4
Landerd	16(1,1%)	12(0,9%)	14(1,0%)	10(0,8%)	-4
Meierijstad	84(1,2%)	97(1,4%)	104(1,6%)	100(1,5%)	-4
Mill en Sint Hubert	6(0,6%)	8(0,8%)	10(1,1%)	8(0,9%)	-2
Oss	121(1,6%)	144(1,9%)	154(2,1%)	136(1,9%)	-18
Sint Anthonis	9(0,8%)	12(1,1%)	10(1,0%)	5(0,5%)	-5
Uden	58(1,7%)	69(2.0%)	68(2,0%)	61(1,8%)	-7
Totaal	417(1,4%)	474(1,6%)	498(1,7%)	447(1,5%)	-51

Tabel 17: vergelijking vsv-percentage 2019-2020 RMC regio's

cursusjaar	RMC naam	Onderwijsdeelnemers	Aantal vsv'ers	vsv%
2019/2020	Zuid-West Friesland	12.745	145	1,1%
2019/2020	Achterhoek	26.220	318	1,2%
2019/2020	Gooi en Vechtstreek	20.631	259	1,3%
2019/2020	Noord- en Midden Drenthe	16.329	230	1,4%
2019/2020	Rivierenland	21.135	301	1,4%
2019/2020	Noordwest-Veluwe	17.315	249	1,4%
2019/2020	Zuid-Holland-Oost	30.192	435	1,4%
2019/2020	IJssel-Vecht	39.540	574	1,5%
2019/2020	Utrecht	72.914	1.089	1,5%
2019/2020	Oosterschelde Regio	13.168	198	1,5%
2019/2020	Noord-Oost-Brabant 36b	29.379	447	1,5%
2019/2020	Twente	54.031	829	1,5%
2019/2020	Gewest Limburg-Noord	36.447	566	1,6%
2019/2020	Zuid-Holland-Noord	31.015	482	1,6%
2019/2020	Eem en Vallei	54.990	869	1,6%
2019/2020	Noord-Oost-Brabant	51.484	835	1,6%
2019/2020	Friesland Noord	21.312	352	1,7%
2019/2020	Rijk van Nijmegen	22.649	375	1,7%
2019/2020	Oost-Groningen	10.404	174	1,7%
2019/2020	Zuidoost-Brabant	56.864	958	1,7%
2019/2020	Friesland-Oost (de Friese Wouden)	21.415	361	1,7%
2019/2020	Zuid-West Drenthe	11.491	195	1,7%
2019/2020	Zuid-Holland-Zuid	37.103	635	1,7%
2019/2020	Noord-Groningen-Eemsmond	7.893	136	1,7%
2019/2020	Noord-Oost-Brabant 36a	22.105	387	1,8%
2019/2020	West-Brabant	52.871	926	1,8%
2019/2020	Arnhem	32.618	585	1,8%
2019/2020	Zuid-Kennemerland en IJmond	27.535	501	1,8%
2019/2020	Zeeuwsch-Vlaanderen	6.665	123	1,8%
2019/2020	Centraal en Westelijk Groningen	24.060	448	1,9%
2019/2020	Walcheren	8.480	158	1,9%
2019/2020	West-Friesland	17.577	330	1,9%
2019/2020	Flevoland	35.886	674	1,9%
2019/2020	Stedendriehoek	36.043	678	1,9%
2019/2020	Alkmaar	23.688	447	1,9%
2019/2020	Agglomeratie Amsterdam	104.383	1.974	1,9%
2019/2020	Midden-Brabant	30.694	588	1,9%
2019/2020	Zuid-Oost Drenthe	13.691	265	1,9%
2019/2020	Haaglanden/Westland	77.508	1.542	2,0%
2019/2020	Kop van Noord-Holland	13.143	274	2,1%
2019/2020	Rijnmond	96.144	2.092	2,2%
2019/2020	Gewest Zuid-Limburg	34.448	756	2,2%

4.3 Cijfers en kenmerken nieuwe VSV'ers op basis van DUO-definitie

Het RBL BNO legt de nadruk niet op aantallen maar op het in beeld hebben van alle VSV'ers tot ze weer ingeschreven zijn of 23 jaar zijn geworden. Tabel 18 laat per gemeente de uitkomst van de begeleiding zien.

Tabel 18: uitkomst van de begeleiding van nieuwe vsv'ers op peildatum 12-2021

Gemeente	Heeft nu kwlificatie	Volgt nu opleiding	Is nu 23+ of verhuist	Wajong hoogst haalbaar	Nog in begeleiding	Totaal
Bernheze	0	9	2	1	21	33
Boekel	0	1	0	0	6	7
Boxmeer	0	2	3	0	36	41
Cuijk	0	6	2	0	19	27
Grave	1	4	1	0	13	19
Landerd	0	3	0	0	7	10
Meierijstad	3	24	6	0	67	100
Mill en Sint Hubert	0	1	0	0	7	8
Oss	4	29	19	1	83	136
Sint Anthonis	0	3	0	1	1	5
Uden	2	10	2	0	47	61
Totaal	10	92	35	3	307	447

Het RBL BNO zoekt steeds naar nieuwe middelen om in contact te komen en te blijven met de jongere. Twee pilots zijn hiervoor gestart.

1. Eerder op deurbezoek. Contact is belangrijk om jongeren te bewegen om alsnog een startkwalificatie te behalen. Begin 2020 is een pilot gestart waarbij de RMC-medewerker eerder in het proces op huisbezoek gaat om contact te krijgen met de jongere en deze te zien. Vanwege de RIVM-maatregelen is de pilot gestopt. In november 2021 is deze pilot weer herstart met deurbezoeken in plaats van huisbezoeken. De resultaten worden in het volgend jaarverslag meegenomen.
2. Aanbod groepsgewijze training. Het RBL BNO benadert elke voortijdig schoolverlater individueel en de RMC trajectbegeleider houdt contact en begeleidt de jongeren individueel. In de pilot wordt de jongeren een meerdaagse groepstraining aangeboden. Het is de bedoeling dat de jongeren tijdens de training inzicht krijgen in hun talenten en uitein delijk weer terug gaan naar school. De pilot wordt in 3 subregio's uitgevoerd. De 1e vond plaats in subregio Oss met Landerd (juni 2021), de 2e is aangeboden in Land van Cuijk (november 2021) en begin 2022 is regio Meierijstad met Uden, Boekel en Bernheze aan de beurt.
   In regio Oss heeft de training gedraaid met 5 deelnemers die daarna allemaal een opleiding willen gaan doen (3 daarvan zijn ingeschreven).
   De training in Land van Cuijk is niet doorgegaan omdat er onvoldoende animo was. Na de training in regio Meierijstad vindt de evaluatie plaats.

In het volgende jaarverslag over schooljaar 2021-2022 treft u de evaluatie van beide pilots.

Suwi kenmerk van de nieuwe VSV'ers

In onderstaande grafiek zijn de gegevens met betrekking tot het inkomen van de nieuwe VSV'ers die nog in begeleiding zijn weergegeven (peildatum 6 december 2021). Het RBL BNO gebruikt deze gegevens om de juiste keuzes te maken bij het stellen van prioriteiten in de begeleiding. Hierbij wordt de hoogste prioriteit gegeven aan jongeren waarvan geen inkomen in de suwi-keten bekend is.

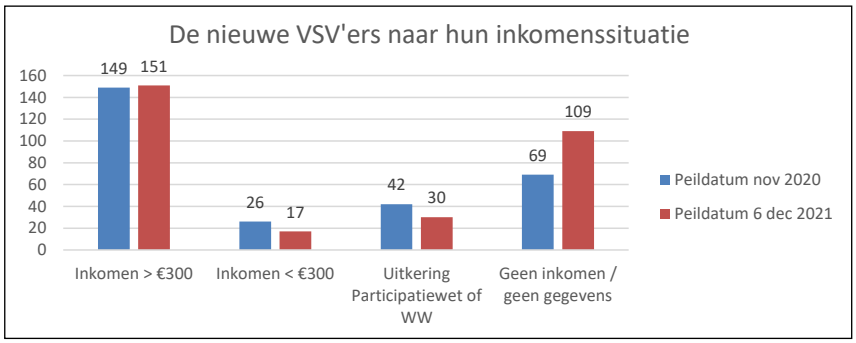

4.4 Begeleiding VSV'ers door het RBL BNO

De medewerkers van het RBL BNO benaderen iedere jongere tussen de 12 en 23 jaar die het onderwijs verlaat zonder startkwalificatie [8]. Deze definitie is ruimer dan de definitie van DUO zodat alle jongeren in onze regio in beeld zijn en blijven. Tot 18 jaar worden deze jongeren opgepakt door leerplichtambtenaren en daarom niet meegenomen in dit hoofdstuk. Vanaf 18 tot 23 jaar worden deze jongeren begeleid door trajectbegeleiders van het RMC.

VSV'ers tussen de 18 en 23 jaar zijn niet verplicht om een startkwalificatie te behalen. RMC-trajectbegeleiders benaderen VSV'ers in deze leeftijdsgroep. In nauwe samenwerking met het onderwijs en de arbeidsmarkt onderzoeken zij op welke wijze alsnog een startkwalificatie kan worden behaald.

4.5 Inzet educatiemeter

In het schooljaar 2020-2021 werd bij 59 jongeren de educatiemeter ingezet. Met dit online instrument wordt door de RMC trajectbegeleider samen met de jongere achterhaald waarom hij/zij uitgevallen is. Daarnaast wordt gekeken wat er voor nodig is om een jongere terug te begeleiden naar school. Hiermee wordt op objectieve wijze vastgesteld welke problemen er ten grondslag liggen aan de uitval. Op basis van deze diagnose wordt een plan van aanpak gemaakt om de jongere op een effectieve en methodische wijze te begeleiden.

4.6 Verzuim 18+

In het schooljaar 2020-2021 behandelde het RBL BNO 746 verzuimmeldingen van 472 jongeren die 18 jaar of ouder waren (18+). Vorig jaar waren dat 665 meldingen van 460 jongeren. Het aantal jongeren is nagenoeg hetzelfde als vorig jaar. Het aantal meldingen vóór 1 juni van beide schooljaren is nagenoeg hetzelfde: 650 respectievelijk 656. Het nieuwe leerlingvolgsysteem maakte na 1 juni automatisch voor elke melding verzuim 18+ een nieuw werkproces aan terwijl het jaar daarvoor een nieuwe melding onder een werkproces werd geplaatst dat al gestart was voor de jongere. Deze wijze van registreren heeft geen gevolgen voor de dienstverlening. Ook hier zien we door Corona een veel lager aantal meldingen ten opzichte van de schooljaren daarvoor. In 2018-2019 waren het 1045 meldingen van 730 jongeren.

8 Met uitzondering van jongeren die niet in staat worden geacht een startkwalificatie te behalen